1873 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-8337

РІК LXXX. Ч. 146. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 10-го СЕРПНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, AUGUST 10, 1973 No. 146. VOL. LXXX.

Суддя Орест Бойчук призначений на омбудзмена провінції Саскачевану

Суддя Орест Бойгук

Саскатун (КУК). — Останніми роками все більше осіб українського походження в Канаді проламує бар'єри упередження і пробивається на високі урядові пости. Таке збільшення участи українців у канадськім політичнім житті мабуть найбільш помітне у провінції Саскачеван. Тут за останніх 3-4 роки українці осягнули такі важливі урядові і політичні позиції: д-р С. Воробець — ляйтенант-губернатор провінції; Роман Романів — заступник прем'єра провінції і міністер юстиції; і Мирослав Чернецький — президент Прогресивно-Консервативної Партії в Саскачевані.

Найновішим осягом, який можна вважати одним із важливіших здобутків української спільноти на канадській політичній арені взагалі — це призначення судді Ореста Бойчука провінційною леґіслятурою на пост омбудзмена Саскачевану.

Пост „омбудзмена", тобто свого роду посередника між урядовими установами і громадянством, є новою позицією в саскачеванському уряді, і суддя Бойчук, як перший омбудзмен, призначений на п'ятилітню каденцію. На своїй новій посаді суддя Бойчук уповноважений урядом розглядати скарги проти різних урядових аґенцій і установ, включно з міністерствами самого провінційного уряду. Рішення і рекомендації омбудзмена є зобов'язуючі для урядових установ, які можуть бути покликані омбузменом до заплати відповідного відшкодування потерпілим громадянам.

Суддя Орест Бойчук, хоч і молодий віком, зате він людина великих здібностей і кваліфікацій. Народився Орест Бойчук у Саскатуні 29 березня 1934 р., де пізніше з великим успіхом закінчив початкову та середню освіту. Його всестороннє зацікавлення спортом вже в молодих роках виявило стійкий характер, сильне почуття відповідальности і здібність провідника.

Вступивши хлопцем до „Клюбу Оптимістів", він в короткому часі стає головою молодшої, а пізніше середньої секції цього клюбу. Як кадет канадської морської фльоти, він виїжджає на вишкіл до Англії, де з відзначенням закінчує курс і отримує ступінь моряка Імперії першої кляси. З часом, Орест Бойчук стає командуючим офіцером бази морських резерв „Юнікорн" в Саскатуні, будучи наймолодшим офіцером на тому пості в Канадських збройних силах. Як командир бази „Юнікорн", Орест Бойчук був

(Закінчення на стор- 3-ій)

Віцепрезидент Еґню назвав „суцільною брехнею" підозріння в хабарництві

Віцепрезидент Спіро Еґню

Вашинґтон. — В середу 8 серпня ц.р. віцепрезидент Спіро Еґню виступив під час пресової конференції, переданій телевізійними станціями, із рішучим запереченням ставлених йому закидів в одержуванні хабарів від урядових контракторів у Мериленді, називаючи ці закиди „суцільною брехнею". Під час цієї пресової конференції, скликаної в 40 годин після повідомлення, що федеральний суд розглядає справу цих підозрінь, Еґню заявив, що він не очікує поставлення його в стан обвинувачення і не думає резиґнувати із свого становища — Віцепрезидента ЗСА.

Виступив Еґню у зв'язку з пресовими повідомленнями, що федеральні прокуратори розглядають тепер можливість зв'язку віце-президента Спіро Еґню із порушенням кримінальних законів, які охоплюють хабарництво, конспірацію та податки. Виявилося, що кілька років тому, коли Еґню занимав різні урядові пости в стейті Мериленд, деякі інженерні та архітектурні фірми Балтиморської округи давали повітовим та стейтовим урядовцям великі суми грошей в заміну за контракти. Кажуть, що частина цих грошей йшла на передвиборчі кампанії цих урядовців, а частина йшла на звичайні особисті хабарі. В той час Спіро Еґню від 1962-го до 1966-го року був урядовцем Балтиморського повіту, а від 1967-го до 1969-го року губернатором стейту Мериленд. Федеральне слідство має за мету розглянути вістки, за якими Еґню протягом 7 років мав ніби діставати по 1,000 долярів тижнево від інженерних і архітектурних фірм, а в 1970-му або 1971-му році, коли Еґню вже був віцепрезидентом, він ніби мав дістати одноразову виплату в сумі 50,000 долярів.

Жоресові Медведєву відібрали пашпорт і позбавили його совєтського громадянства

Лондон. — Совєтський науковець в ділянці ґенетики й автор дисидентських писань Жорес Медведєв, який одержав був дозвіл виїхати із Совєтського Союзу до Англії на один рік для праці у британському Національному Інституті Медичних Дослідів, був викликаний у вівторок 7 серпня ц. р. до совєтської амбасади в Лондоні, де йому забрали пашпорт і подали до відома, що „президія Верховної Ради СССР вирішила дня 16 липня позбавити його совєтського громадянства з огляду на його діяльність". Відбулася ця процедура в притаманний для методів совєтського КҐБ спосіб. Найперше, в понеділок 6 серпня ц. р., Жореса Медведєва викликали до совєтської амбасади нібито в справі поданого ним прохання про дозвіл виїхати на короткі відвідини до Каліфорнії і заявили, що справа буде полагоджена позитивно і попросили, щоб він прийшов із своїм пашпортом. Прибулому зараз же на другий день, у вівторок 7 серпня, Жоресові Медведєву пашпорт вівдібрали і сповістили його про рішення Верховної Ради СССР відібрати йому совєтське громадянство. Совєтська амбасада, запитувана кореспондентами газет про конкретні причини відібрання Жоресові Медведєву пашпорту і громадянства, не дала ніякої виразної відповіді. Жорес Медведєв, який перебуває у Великій Британії разом із своєю дружиною Рітою і 16-літнім сином Дімою, стримувався від будь - яких публічних політичних виступів й відкритої критики совєтського режиму. Приготовляв тільки для видання свій трактат під назвою „Десять років після „Одного дня в житті Івана Денісовича", в якому висвітлені всі перепитії боротьби за публікацію творів Олександра Солженіцина в Совєтському Союзі. Подібно, як Жорес Медведєв, був позбавлений громадянства в 1966 році випущений в поїздку за кордон совєтський письменник Валерій Тарсіс. В грудні 1972 року представники совєтської амбасади відібрали в такий же спосіб пашпорт і громадянство Валерієві Чалідзе в Ню Йорку.

Матвієві Костишинові, поетові, української іміґрації в ЗСА, сповнилося 85 років

Матвій Костишин

Ню Йорк. — Відомий широко, починаючи ще з першої половини 1920-их років читачам „Свободи" і її календарів своїми віршами на патріотичні й актуально-злободенні теми поет Матвій Костишин відзначає цієї п'ятниці, 10 серпня, вісімдесят і п'ять років свого життя і 60-річчя свого перебування на американській землі. Народжений 10 серпня 1888 року в селі Дегова, Рогатинського повіту, в Західній Україні, Матвій Костишин вже з молодих років був свідомим українцем й активно працював в культурно-освітньому житті свого села, здобуваючи водночас самотужки знання й освіту з допомогою читання українських книжок, журналів і газет. Відбувши військову службу в австрійській армії, еміґрував 1913 року спочатку до Канади, де працював, як робітник, і згодом до ЗСА. Перші свої вірші надрукував 1918 року і після переїзду до ЗСА почав співпрацювати у „Свободі" й у її виданнях, вміщуючи в них свої вірші. Ставши членом Українського Народного Союзу, протягом 43 років був секретарем 160-го Відділу УНСоюзу і його делеґатом на XIX Конвенцію УНСоюзу, яка відбулася у Вашинґтоні. Під час цієї Конвенції була прийнята й висловлена окрема подяка Матвієві Костишинові за те, що своїми патріоттично - виховними віршами причинився видатно до поширення Українського Народного Союзу і до скріплення національної свідомости української заробітткової іміґрації. 85-літній сьогодні Матвій Костишин живе на пенсії в Линдгурсті, Н. И. Син його Володимир активний в американському житті.

Президент Ніксон плянує якнайскоріше закінчити урядову контролю над економікою ЗСА

Вашинґтон. — У середу, 8-го серпня, економічні дорадники президента Ніксона заявили, що Білий Дім плянує якнайскоріше закінчити всі урядові контролі над платнями та цінами, правдоподібно з кінцем 1973-го року, та повернути американській економіці базу „вільного ринку". Один представник Білого Дому заявив, що контролі, які були встановлені так званою „4-ою фазою" економічної програми президента Ніксона, будуть поступово ліквідуватися, а інфляція буде контрольована іншими способами, наприклад, збільшенням виробництва різних продуктів, особливо харчових продуктів. Заяви в справі плянів закінчення урядової контролі над економікою склали голова Ради Економічних Дорадників Герберт Стайн, секретар торгівлі Фредерік Дент і секретар сільського господарства Ерл Батс.

справу хабарів.

Апеляційний суд уневажнив рішення окружного суду про припинення бомбардування Камбоджі

Ню Йорк. — У зв'язку з судовою акцією члена Конґресу Єлисавети Голтцман і вироком окружного федерального судді Орріна Джада з 25 липня, у висліді чого ЗСА мали б негайно припинити бомбардування в Камбоджі, справа знайшлася перед Апеляційним судом, який розглянув апеляцію федерального уряду 8 серпня і уневажнив вирок окружного суду. Є. Голтцман заповіла, що вона передасть справу на розгляд Найвищого Суду. Як відомо, згідно з компромісовим рішенням Конґресу на основі узгіднення з президентом Ніксоном, американське бомбардування в Камбоджі має закінчитися 15-го серпня. Якщо б Уряд визнав за необхідне продовжувати в Камбоджі збройні акції, то мусить дістати на це згоду Конґресу.

Згідно з інформаціями з Пентаґону, бомбардування комуністичних позицій в Камбоджі в останніх днях посилилося. Бої урядових військ з комуністичними партизанами проходять в районі столиці Пфном Пенґ, яку комуністи оточили.

Астронавти на „Скайлебі" роблять досліди поверхні Землі

Гюстон, Тексас. — У середу, 8-го серпня, астронавти на космічній ляборáторії „Скайлеб", за допомогою сильних телескопів, робили знімки земної кулі, з яких можна буде вивчати стан лісів, занечищення повітря та води, обсервувати розположення мінеральних родовищ і виправити помилки на географічних картах. Астронавти Ален Бін, Джек Лоузма та Овен Ґарріот фотографували ЗСА, частини Тихого океану, Мексиканську затоку та частини Бразилії. Науковці в Гюстоні, Тексас, заявили, що протягом 35 хвилин астронавти зібрали більше інформацій, як могли б це зробити науковці на Землі протягом кількох десятиліть.

Ярема Тауридзький — голова ТУСМ Арґентини, на відвідинах у ЗСА

Ню Йорк. — До ЗСА прибув голова Крайової управи Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського в Арґентині д-р Ярема Тауридзький, який є в дорозі до Торонта, Канада, де небавом має відбутися конґрес ЦеСУС'у. Користаючи зі свого побуту в ЗСА, д-р Я. Тауридзький 8 серпня відвідав редакцію „Свободи" і при цій нагоді ширше поінформував про життя української громади в Арґентині та про працю тамтешнього ТУСМ. Д-р Тауридзький є також секретарем управи Товариства „Просвіта" і приймає активну участь у місцевому громадському житті. В Арґентині якраз тепер підготовляються загальні збори Української Центральної Репрезентації. Коли йдеться про ТУСМ, то його праця зосереджується в Буенос Айресі, де осередок начисляє 35 активних членів, а також в провінції Міссіонес, де тусмівці ведуть працю серед місцевої української молоді. Останньо ТУСМ започаткував акцію для відзначення трагічних роковин голоду в Україні, інформуючи про цю подію арґентинців. Крім того, управа ТУСМ закінчила збирання статистичних даних про українську студіюючу молодь в Арґентині і якраз тепер переводиться аналіза вислідів опитування з допомогою анкет. Управа ТУСМ надіється, що ця аналіза уможливить докладніше познайомитися з інтелектуальним станом нашої молоді, її економічним положенням, а також з її ставленням до української справи. На базі цієї анкети можна буде, як поінформував Я. Тауридзький, знайти відповідь на те, у якій формі найкраще можна вести працю з молоддю.

КОРОТКІ ВІСТКИ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ВІЛЛІЯМ РОДЖЕРС заявив, що існує конечна потреба перевести реформу способів фінансування виборчих кампаній, бо теперішня система може навіть чесну особу допровадити до корупції. Виступаючи перед групою студентів, Роджерс запропонував, щоб всі пожертви на виборчі кампанії, крім дуже малих, були зложені чеками, а не готівкою. Він також запропонував, щоб було встановлене обмеження на суму, яку може пожертвувати особа, та щоб були встановлені суворі кари за порушення правил, які охоплюють фінансування виборчих кампаній.

ФЕДЕРАЛЬНА КОМІСІЯ ЕНЕРҐІЇ затвердила підвишку на ціни природного газу, який добувають у південнозахідньому Тексасі та південносхідньому Ню Мехіко. Ціни на газ з тої околиці зростуть удвоє. Ціни на газ збобутий в інших частинах Америки більшаться на 50 відсотків. Можна сподіватися, що власники приватних домів, які вживають природний газ для огрівання чи для варення, будуть незабаром платити багато вищі рахунки.

СЕНАТОР ГЮБЕРТ ГОМФРІ заявив, що Вотерґейтська афера не запевняє, що наступні президентські вибори виграє кандидат Демократичної партії. Гомфрі, який три рази кандидував на пост президента, сказав, що вислід виборів у 1976-му році буде більше залежати від самих демократів, ніж від того, до якої міри виборці будуть пов'язувати Вотерґейтську аферу з Республіканською партією.

ЯПОНСЬКИЙ УРЯД ОГОЛОСИВ, що призначає для 10-ох американських університетів по одному мільйонові долярів на встановлення катедр японських студій та на стипендії. Університети, які мають дістати ці пожертви є: Гарвардський, Єйлський, Принстонський, Колюмбійський, Каліфорнійський в Берклі, Чикаґівський, Гавайський, Мичиґенський, Стенфордський та Вашинґтонський в місті Сіятел.

ПРАЦІВНИКИ ЕФ-БІ-АЙ підтвердили, що вони переводять слідство фінансових аспектів виборчої кампанії сенатора Джорджа МекҐоверна, який в 1972-му році був демократичним кандидатом на пост президента. Працівники Еф-Бі-Ай переглядали рекорди фінансових контрибуцій, які знаходяться в Гартфорді, Коннектікут. Не відомо, чи подібні слідства переводяться в інших стейтах, як також не відомо, чому Еф-Бі-Ай переводить це слідство. Працівники Еф-Бі-Ай тільки заявили, що вони ведуть слідство на прохання спеціяльного прокуратора Арчібольда Кокса, який розглядає кримінальні аспекти Вотерґейтської афери.

АРАБСЬКІ ТЕРОРИСТИ, спричинники масакри на летовищі в Атенах, зізнали під час переслухання, що вони плянували вчинити масакру серед пасажирів літака ТВА 806, що його лет був визначений на Тель Авів, але помилилися і почали кидати ґранати і стріляти в пасажирів літака ТВА 881, який мав відлітати до Ню Йорку. Внаслідок масакри згинули три особи, в тому числі двох американців і 55 було поранених. Терористи призналися, що вони є членами організації „Чорний Вересень" і діяли з наказу її керівництва. Після переслухання в суді, у вівторок 7 серпня, обидва терористи Шафік ель Арід та Таллаль Кгантуранґ, були поставлені в стан обвинувачення за „навмисне вбивство особливо одіозного характеру". За здійснений ними злочин обом загрожує кара смерти.

УКРАЇНСЬКІ ТАНЦЮРИСТИ, ТРИЗУБИ НА ЇХ ЖУПАНАХ ТА ЇХ ЗАКЛИК: „ЗВІЛЬНІТЬ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ!" ЗУСТРІЛИ ПЕРШИЙ СОВЄТСЬКИЙ НАФТОНАЛИВНИЙ КОРАБЕЛЬ В ЗСА

Кемден, Н. Дж. На радість одних і констернацію інших та як несподіванка для всіх перший із фльоти совєтських нафтоналивних кораблів, які доставлятимуть арабську нафту, зустрів в Америці виступ українських танцюристів, славних уже із своїх багатьох виступів на українських, американських та міжнародних сценах братів Романа і Левка Строцьких, золоті тризуби на їхніх червоних козацьких жупанах, підперезаних чорними поясами на знак жалоби у 40-річчя голодової облоги України, два їхні козацькі танці та заклик: „Звільніть українських і жидівських політичних в'язнів"! Подія трапилася минулого понеділка, 6-го серпня, як до порту в Клавсестері в Ню Джерзі між Кемденом і Філядельфією заплив совєтський нафтоналивний корабель „Фьодор Полетаєв" із 46,230 тоннами нафти і його зустріли репрезентанти американської нафтової індустрії, заанґажувавши раніше одну із фірм публічних зв'язків, щоб подбала про відповідну програму. Фірма цілком природньо подумала, щоб совєтський корабель і залогу зустріти програмою, яка нагадувала б їм їхню країну, а брати Роман і Левко Строцькі своїми минулорічними виступами у світовославній Радіо Сити Мюзік Гол і тепер своїми щоденними виступами в „Касіно Руссе" здобули собі славу козацьких танцюристів, демонстративно завжди заповідаючи в програмі, що вони є українськими танцюристами. Їх і запрошено до привітального виступу на чердаку совєтського нафтоналивного корабля, що вони і вчинили, попередивши в останній хвилині пресових, радійових і телевізійних репортерів, що вони мають для них „несподіванку". Попередження викликало деяку констернацію, бо вже раніше були побоювання жидівських демонстрацій і тому теж корабель причалив до іншого порту, а не — як це початково говорилось — до порту в Балтиморі. Проте, на будь-яку зміну в програмі вже було запізно і наші танцюристи, після першого „Козачка", в якому вони виступають в жупанах із нашитими на них золотими тризубами, проголосили до мікрофону свій заклик: Звільніть українських і жидівських політичних в'язнів". „Треба було бачити міни совєтських моряків, як вони побачили Тризуби на наших жупанах!" — оповідають Роман і Левко. „Деякі з них мали усмішки від вуха до вуха, деякі із старшин почервоніли, але всі оплескували наш виступ". Чи ця демонстрація може пошкодити їхній кар'єрі? Очевидно, що вона була темою дальших розмов, але такі культурні демонстрації, що не порушують законів країни, мають серед американців повне зрозуміння. Фраґменти виступу братів Строцьких на чердаку совєтського корабля були опісля передані на телевізії у Філядельфії. Їх виступ свідчить, що може бути і „один у полі вояк".

Левко і Роман Строцькі у своїх костюмах

Появилася нова книжка Анатоля Камінського про динаміку визвольної боротьби

Ню Йорк. — У видавництві „Сучасність" вийшла друком, як 31-а книжка виданої ним Суспільно-Політичної Бібліотеки, п.н. „Динаміка визвольної боротьби" нова праця відомого українського еміґраційного публіциста, співробітника „Прологу" й члена редакційної колеґії „Українського Самостійника" Анатоля Камінського. В десяти розділах цієї праці автор займається проблемами змісту, стратеґії і тактики українського визвольного руху під сучасну пору із розглядом окремих факторів визвольної політики, в тому таких, як конечність національної свідомости і власної філософії національного буття, роля різних еволюційних і революційних форм боротьби, можливості підпільних організованих форм боротьби в умовах російського тоталітаризму тощо. Окремий розділ присвячений ставленню українців й української політики у відношенні до Росії й росіян. В дальших розділах розглядає автор різні школи марксистського думання і його зрізничкування під сучасну пору та справу майбутнього українського демократичного політикуму. Книжка Анатоля Камінського „Динаміка визвольної боротьби" є третьою із його політично - публіцистичних праць. Перша із них „На новому етапі" була опублікована у в-ві „Пролог" 1965 року і друга п.н. „За сучасну концепцію української революції" появилася у видавництві „Сучасність" 1970 р. Нараховує нова книжка 236 сторінок. Замовляти можна на адресу: G. Lopatynski, 875 West End Ave., Apt. 14B, New York, N.Y. 10025. Ціна 4.90 дол.

В Ґімлі почав працю літній табір для навчання української мови

Ґімлі, Манітоба. — 7 серпня тут почався державний літній табір для навчання української мови у Манітобі. Табір відкрито під управою Департаменту Туризму, Розваг та Культурних Справ Манітоби при активній співпраці Комітету Українців Канади, який перебрав на себе обов'язок закупити підручники та інші шкільні матеріяли на суму 1,000 дол. Співспонзором є Український Відділ Об'єднання Державних Учителів Модерних Мов. Керівником табору є Надія Костишин.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Давфинський приклад

У 1964 році, коли вперше виринула думка про те, щоб організувати в Давфині щорічні українські національні фестивалі, ніхто точно не уявляв собі, що властиво собою такого роду фестивалі мали б представляти. До речі, навіть сама ідея зродилася не в колах культурних працівників, а серед бизнесових кіл, які, розглядаючи питання розвитку туризму в Манітобі, прийшли до висновку, що такі імпрези можуть мати чималу атракційну силу. Восьмирічний досвід показав, що розрахунки були правильні, і сьогодні ніхто не сумнівається в доцільності влаштовування таких фестивалів, які набрали загальнокрайового характеру і навіть знайшли відгомін поза межами Канади, у першій мірі в ЗСА.

Надсилаючи привітання Восьмому Українському Національному Фестивалеві Канади, прем'єр - міністер П'єр Трудо звернув увагу на особливу важливість його культурного аспекту. Хто мав змогу побувати бодай на одному такому фестивалі, той мусить згодитися з цією думкою. Поза всяким сумнівом давфинський фестиваль давно вже переріс межі місцевої чи навіть провінційної імпрези і став загальноукраїнською цінністю з двох засадничих причин: поперше — він перетворився на місце зустрічі багатьох тисяч українців з різних частин великої країни, а останньо також із ЗСА, і подруге — він став форумом, на якому у максимальному засягу може виявитися багатство української національної культури як на сучасному етапі, так і в історичному аспекті.

У першому випадку ми створюємо і розбудовуємо передумови для втримування й закріплення якнайтісніших контактів між українською спільнотою на Північноамериканському континенті. В другому випадку українські мистецькі ансамблі різних родів і окремі мистці мають змогу не тільки сконфронтовувати свої сили, але й демонструвати свої досягнення, своє вміння і мистецтво багатотисячним масам, що, як виразно виявляють давфинські фестивалі, прагнуть таких зустрічей із своїм мистецьким світом.

Про виняткову важливість культури в нашій дійсності не приходиться говорити. Можна б навіть поставити тезу про те, що від того, якою буде наша культура щодо своєї якости і глибинного охоплення мас у країнах нашого поселення, залежатиме наше майбутнє. Давфинські фестивалі доказали, що українські культурні цінності знаходять незвичайно живий відгомін серед тут народжених поколінь. І йдеться тут не тільки про плекання т. зв. традиційних цінностей, але також про їх розвиток та про творення нових. Молоді українські мистці, автори, композитори, хореографи, які народилися й виросли поза межами України, не живуть тільки минулим, а, як це ми бачили недавно в Давфині, додають своє власне, нове, переусвідомлюють минуле, вливають в нього новий зміст. З другого боку, позитивна реакція загалу на це „нове" змушує нас оптимістично дивитися на майбутнє української культури в діяспорі.

Восьмирічний досвід канадського Давфину треба докладно вивчити, проаналізувати і практично застосовувати в інших країнах, зокрема в ЗСА. Добре розпляновані і щорічно перепроваджувані такого роду культурні фестивалі можуть бути вирішальним чинником на шляху збереження нашої національної ідентичности у країнах нашого поселення.

Власне це наше самозбереження в Новому Світі було спонукою і метою створення Українського Народного Союзу вісімдесят років тому і вислання тодішнього редактора „Свободи" о. Нестора Дмитрова для зв'язку з нашими поселенцями в Манітобі, що й відмічують тепер щорічні фестивалі.

Давфинський фестиваль, який за вісім років розвинувся в одну з найбільших загальноукраїнських і загальноканадських імпрез, дає добрий приклад, як можна „встати і бути порахованим". Це повинні б взяти собі до серця також українці в ЗСА, мавши на увазі також і те, що вже тепер Америка та всі її етнічні групи приготовляються до відзначення 200-річчя Американської Незалежности в 1976-му році, що для таких і подібних імпрез дасть окрему добру нагоду.

П. Феденко

ШЕЛЕСТОВІ „ПОМИЛКИ"

Мюнхен. — Так минає слава сього світу: ще недавно був він у перших рядах „соратників" (не пригадую, чиїх), а тепер перебуває десь у забутті й неславі, бо недавні його „соратники" в Україні знаходять все нові „ухили" в діяльності свого недавнього першого секретаря.

Ніколи й не снилося мені, що доведеться брати в оборону Шелеста проти напасти, яка впала на його голову, як грім з ясного неба. Надто далекий він мені, як продукт партійного комуністичного а п а рату, створеного Леніним і вдосконаленого Сталіним.

Про дух того апарату згадав Християн Раковський, болгаро - румунський комуніст, що був з доручення Леніна „прем'єром" України від 1919-го до кінця 1923 р. в Харкові. Потім Раковського призначено бути совєтським послом у Лондон і Париж. Про розмову з Раковським - дипломатом писав міністер французького уряду де Монзі у споминах, виданих перед Другою світовою війною.

Де Монзі вчився разом з Раковським в університеті в Монпельє і при зустрічі з ним у Парижі спитав, як він попав у компартію і чому мусить виконувати часто безглузді накази московських вождів. Раковський пояснив своєму французькому приятелеві, що в компартії існує послух (дисципліна), як було свого часу в Ордені Єзуїтів. Ще й другу неславну традицію з минулих часів перейняв апарат російської компартії, а саме із звичаїв царського деспотизму: „У мене той тільки вельможа, на кого я дивлюся, і лише доти, доки я на нього дивлюся" (цар Павло І, 1796-1801).

На П. Шелеста перестав дивитися ласкавим оком генеральний секретар Брежнєв, і це спричинило кінець політичній кар'єрі намісника Москви в Україні.

Як вишколений адміністратор - апаратник Шелест мусів виконувати все, що веліла Москва і в промовах агітував за „навіки разом" з Росією та громив „буржуазних націоналістів", що хочуть жити з Росією „нарізно". Але, мабуть, і Шелестові нарешті остогидло вічне низькопоклонство перед „старшим братом", що в комуністичній пропаґанді піднесений на рівень „герренфольку" (народу панів), як було за влади Гітлера в Німеччині.

Може прочитав Шелест, відпочиваючи на своїй „дачі", „Тараса Бульбу" Гоголя, де автор прославив лицарську відвагу українських козаків, і може в душі Шелеста пробудилася національна гордість: мовляв, українці не гірші за інших і не мають потреби шукати зразків у „старшого брата". Про любов українського народу до волі, про боротьбу за вільність написав Шелест у своїй книжці „Україна наша радянська". У цій книжці згадав Шелест похвально і про Січ Запорізьку. Хоч не все ділялось на Січі ідеально, але ідея свободи стояла між запорожцями дуже високо. І ні одна подія не знайшла в українському народі такого голосного відгуку, як руїна Січі московським військом 1775 року:

Ой летіла бомба
З московського поля
Та й на Січі впала.
Хоч пропало Запорожжя,
Та не пропала слава...

Ця пісня пролунала на всій Україні, нагадувала всьому світові, що слава боротьби за волю не вмре.

Шелест у своїй книжці писав, що треба шанувати українську мову й пісню. Писав також про розвиток господарства в Україні, але не згадав допомоги „старшого брата"...

Це все записали Шелестові в Москві в „граматку", бо озвірілий московський шовінізм не терпить „місцевого патріотизму" — українського, литовського, киргизького і т. д. Патріотизм мусить бути „совєтський" (це псевдонім російського).

Чи мав рацію Шелест, згадуючи українські традиції вільности? Глянемо в історію. В переговорах з московським урядом в XVII віці представники козацької України постійно домагалися від Москви: „Вільностей не порушити!" Про глибоку любов до волі писав знаменитий учений і поет архиєпископ Лазар Баранович до царя Олексія: „Род сицев, иже свободи хощет" (Це той народ, що хоче свободи).

І, попавши в неволю інтриґами Москви й Варшави, що розділили територію України по лінії Дніпра договором 1667 р. в Андрусові, українці не зреклися свого права бути вільним народом. Поет Пушкін, хоч був противником українського „сепаратизму", все ж умів правильно оцінити прямування у к р аїнського народу до свободи. Він переказує думку українську про волю в поемі „Полтава":

Без милой вольности
и славы
Давно клонили мы главы
Под покровителством
Варшавы.
Под самовластием Москвы.
Но независимой державой
Украйне быть давно пора...

Навіть у тих українців, що стали російськими письменниками, стихійно прокидалося чуття протесту проти поневолення нашого народу: Василь Капніст написав сатиру — „Оду на рабство". То був протест проти указу цариці Катерини р. 1783, що зробив українських селян кріпаками.

Є велика сила історичних д о к у м е н т і в, що свідчать про любов нашого народу до свободи. Згадався мені цікавий документ — договір українського уряду з Швецією, підписаний 27 жовтня 1657 року. Там написано, що Україна — це „народ вільний, нікому не підлеглий" (gens libera, nulli subiecta). Тоді латина була мовою дипломатії.

Нині за ці „гріхи предків", що прямували до свободи й незалежности, покарано Петра Шелеста: він мав необережність похвалити любов українського народу до свободи в такому режимі, де панує „неключиме (безвихідне) рабство". („Історія Русів").

Любов Коленська

РІЗНИМИ ДОРОГАМИ ДО ОДНОЇ МЕТИ

Молодь — це безустанний гін до наснаги, творчости, росту, це безупинне шукання правдивих доріг, це формування характерів, крутіж відчувань і нарешті — це повільне, але й постійне кристалізування світоглядів. Це — „Терпіння молодого Вертера" Гете, лірика раннього Тичини, самодисципліна Демостена і лет Ікара...

Звичайно молодь хоче проявляти себе революційно, не розв'язуванням ґордіївських вузлів, але гострим і радикальним їх розтинанням навіть ціною життя. Колись у Галичині це проявлялось масово у формі підпільної боротьби і створювало ідеалістичний світогляд.

Але як рости молоді тут, як наповнятись близьким нам світоглядом? У нас приходило все просто й органічно, бо черпали ми свої сили із материка. Суцільне життя різних верств населення в селах, містечках та містах і многогранність індивідуальностей розвивали національну культуру, давали почин для творчости. А тут немає ані загального й спонтанного зриву до праці, ані чітко визначеного руху.

Наша молодь не хоче жити „фата морґанами", а домагається конкретних фактів і дій. Вона хоче знати, куди стелиться її дорога і як будувати дальше життя. Велика частина нашої молоді включається в організації СУМА, Пласту чи студентські, але, не доходячи зрілого віку, в значній мірі розпливається. Багатьох манить загальноамериканське русло, яким можуть виплисти вони у ширший світ, поза наш острів.

І тут зустрічаються вони з модерними, звабливими гаслами „гіппіс", і дехто, на жаль, включається до тієї громади нероб і пройдисвітів. Для них це світ окремішній, надиханий емоціями, боротьбою проти застарілих форм, проти „естаблішменту", з широким діяпазоном думок. Але здебільша „гіппівство" нашої молоді обмежується вільнодумними фразами, вбиранням „гіппівських шат", слуханням „рок енд ролу", хоч згодом і це захоплення згасає.

Молодь, в якому це не було б сторіччі, прагне самовияву і шукає нових ідей. Летить вона часами, як нетлі на ілюзорне, ніби ідеалістичне світло, але, відчувши, що воно чуже для неї, завертає. Перемагає здоровий глузд. А деякі, хоч не схвалюють „гіппівського" способу життя, не признаються до цього, щоб не дістати зґірдливої назви „скверс". Іноді зумисне наперекір старшим ідуть в інших, як їхні батьки, напрямах, мовляв, прямують за духом часу...

Молодь завжди шукає авторитета чи героя, щоб наслідувати його. У своїй державі це куди легше, бо тут сторіччями витворюються авторитети-провідники. Краща частина молоді державницького народу має змогу набирати щораз нових сил із джерел тривалого суспільного процесу і збагачувати ті джерела своєю працею. У неї сторіччями витворюється свобідний дух, самодисципліна і об'єктивна оцінка важливости кожної одиниці.

У нас на еміґрації спостерігаємо роздріблення духових вартостей, розщеплювання суцільного погляду на життя, а в діях — брак політичної завершености. Представники старшого покоління, ще й досі сповнені ностальгією, один по одному зникають або пристосовуються до обставин і, насичені добробутом, дрімають, або, забувши свої колишні ідеалістичні прагнення, називають їх „нісенітницями". Залишилась невелика група старших людей, які не можуть жити інакше, як в тісному контакті з рідною громадою, виховуючи дітей і молодь в українському дусі.

Теперішню молодь особливо притягають люди з артистичного світу. Зближення молоді з малярами і письменниками могло б сприяти їй у знайденні правильної дороги, допомогти у їхньому національному збереженні.

Є ще один чинник, що формує думки і напрямні у нашої молоді. У шуканні нових доріг вона звертає свій погляд на материк, в Україну. Звідтіля приходить захалявна поезія, література, есеї, проникають вістки про Чорновола, Мороза. Молодь захоплюється ними, створює з них своїх героїв і авторитетів. Відомо, що наша молодь, на жаль, чимраз менше говорить українською мовою, пояснюючи це тим, що неконечно вживати тієї мови, щоб бути патріотом, хоч якраз мова — це живий і необхідний елемент, потрібний для інтелектуального росту людини і народу.

І це якраз тепер починають пізнавати наші молоді люди, що відвідують Україну. Чуючи в Києві переважно російську мови, вони обурюються і на знак протесту вживають зумисне тільки української мови. А повернувшись додому виходять на ту дорогу, якої не зуміли показати їм батьки. І поволі їхні душі сповнюються національною гордістю. Вони бо власними руками торкнулись ран нашого обмосковщуваного народу. Вони, радіючи, розповідають: „А в Києві студенти традиційно збираються біля пам'ятника Шевченкові, хоч поліція їх і розганяє. А Львів таки держиться і під час Різдвяних Свят співали там наші хлопці й дівчата на вулиці під ялинкою колядок, хоч декого з них арештували!" Нашій молоді подобаються пастелевими барвами розмальовані будинки в Києві, подобаються Києво-Печерська Лавра і Хрещатик, але болючо торкаються на селах їхніх сердець хати під солом'яними стріхами, убого вдягнені колгоспники і жінки, що мусять виконувати мужеську роботу. Вони признають, що там, в Україні, більше часу на товариське життя, на вулицях і в пізній порі багато прохожих — чутно їхні голоси та співи. Там уперше в своєму житті зустрічаються вони з родичами своїх батьків, привітними і приязними.

Але турбує нашу молодь, що на Україні багато-хто з наших людей, прагнучи до сякого-такого добробуту, затрачують свою духовість, мріють лише про власну „машину", власний дім, краще становище і залюбки про це говорять. Там таке саме лихо вкорінюється, як і у нас, в Америці — кажуть. Ще раз відвідати Україну вони хочуть, але там залишитися — ні. Бо не хочуть жити в постійній тривозі, в атмосфері фальшу, в силою накиненому народові „царстві соціялізму".

Росте серед нас зовсім окремішня ґенерація, яка воліє бачити наше минуле без зайвих сантиментальних домішок. Часами ставиться вона до своїх батьків критично, бажаючи будувати майбутнє по своїй уподобі. Спочатку захоплена космополітизмом, тепер, пізнавши його, відвертається від нього. У неї наростає стремління до рідних кличів тому, що вона... приречена жити таким, а не іншим життям.

Лука Луців

З НОВИХ ВИДАНЬ

Едвард Козак. ГРИЦЬ ЗОЗУЛЯ. Видавництво „Лис Микита", Детройт, 1973, ст. 224. (Обкладинка — автора, що не зазначено).

Едвард Козак уважає „книжку леґітимацією для письменника", якого на основі цієї леґітимації впускають в літературу. Треба тут з приємністю ствердити, що Козакова книжка про Гриця Зозулю — це переможний і тріюмфальний його вхід в українську літературу у вільному світі. Гумористичний персонаж Гриць Зозуля появляється в журналі „Лис Микита" від 1948 р. у формі листів до „Чесної сліти". Щиро признаємося, що аж поява цих „листів" в окремій книжці показує на повний зріст їх автора як письменника - сатирика й гумориста, якому належиться тривке місце у вільній українській літературі.

Гриць Зозуля за наміром автора „мав би бути уосібленням „хлопської філософії", чи, як дехто в нас називає, „хлопського розуму". Автор тут уперше виясняв справу тієї мови, якою філософує його п е р е онаж Гриць, розглядаючи наші громадські, політичні та побутові справи. Автор заявляє, що мова Гриця Зозулі — це не жадний діялект, бо це „подекуди тільки жарт".

Автор вибрав собі саме таку мову, бо „гумор шукає не раз якогось іншого способу вислову, якоїсь мовної „коронки", на якій він виявляється більш кольоритно". Автор знає, що деякі наші письменники й автори пробували вживати „хлопської мови", йдучи по лінії вульґарности і неестетичного спростачення, що не дало мистецького осягу, тільки було немов насміхом над мовою селян. Автор пише: „На скільки йому пощастило найти в мовній скарбниці народу нові засоби і можливості для створення власного мовного жанру, нехай осудять читачі". І вони осудили, бо „Лис Микита" виходить від 1948 р. і втішається прихильністю численних читачів, які люблять Гриця Зозулю...

В книзі „Гриць Зозуля" вміщені „давніші, вже друковані матеріяли і нові, перероблені й перередаґовані з „листів" на гуморески і фейлетони", чим надав їм автор більшої літературної вартости. Треба зазначити, що на кожній сторінці принаймні одна ілюстрація, а на деяких їх кілька. Автор для різнорідности додав ще 22 односторінкові ілюстрації із його серії „Типи галицького села" з поясненнями до них того ж таки... Гриця Зозулі. Ось деякі підписи під цими цілосторінковими ілюстраціями: бульбани, сиромудрі, галайки, байхали, кічкарі, вітроґони, дзямайди, мамонники.

Здається, мало є таких читачів „Свободи", які досі не читали хоча б одного числа „Лиса Микити" і не бачили там листа Гриця Зозулі до „Чесної сліти". Та в цій книзі читач знайде цілу філософію цього сільського мудрагеля, бо автор дав цілий фейлетон під заголовком „Гриць Зозуля, що він за один і звідки він взявся". Гриць ходив до читальні „Просвіти", його жінка не була з того вдоволена. Аж прийшла вістка, що „комуна йде! Монголія, Сиберія, Асирбіджанія..." Гриць каже жінці, що треба втікати, а вона не хоче.

— „Куди на зломане голови поїдеш?! Ліпше на тот чес дес заховати си.

— Угу! Таких псів мают, жи йно даст понюхати протокул з Читальні, то зараз вінюхают цалий виділ.

— То тра їхати?

— Абсолютно!

— А я си не згаджєю! А як же дуже мус, то хоч мя вібий, абим знала, жи не їду добровольне...

— Вібю тя дес по дорозі, бо тепер на тото нема чєсу".

В книжці 106 фейлетонів і гуморесок, прикрашених сотнями ілюстрацій. Крім цього 22 цілосторінкові ілюстрації до типів галицького села. Ось один підпис - пояснення до ілюстрації „Дзямайди":

„Дзямайди були всюди. То такі, жи — недовидів, недодумав, забув си, запізнив, не гадав або не дочув.

Ніс у мішку овес, недовидів, жи мішок деравий і не знав, що сипле си, ба й не відчув, жи мішок став леґший, аж овес висипав си увесь, тоди спаметав си і вибив жінку за то, жи не виділа.

Дзямайдів сегодни тиж нам не бракує. Найважніші сидєт дес на самій горі і фурт кажут єдно: жи не предвиділи..."

Не можна оповідати про книжку „Гриць Зозуля", її треба прочитати, хто хоче пізнати Грицеву філософію та забути про свої турботи...

(Закінчення на стор. 4-ій)

В. Давиденко

І ЗНОВУ ВИННИЧЕНКО...

(Відповідь п. Г. Костюкові)

(3)

Ген. Капустянський у своїй книжці „Похід українських армій на Київ-Одесу в 1919 році" (ч. I-II, ст. 10) пише: „Винниченко, який схилявся все більше й більше до комуністичних ідей... відкоровся від Директорії. Він вирушив на Захід, щоб у холодочку затишного кабінету зорити за гарячими подіями на Україні і гостро, злісноталановито їх критикувати, а також своїми творами підготовляти собі шляхи на совєтську Україну."

Врешті сам Винниченко у своїй книжці „Відродження нації" (т. III, ст. 134), заперечуючи п. Г. Костюка, заявляє: „Я ще в Фастові поставив перед Директорією питання про прийняття системи совітської влади на Україні".

Отже, зовсім не був це „одчайдушний крок" і коньюнктурне совєтофільство, коли писав Винниченко у тій же книжці в 1920 році (ст. 501): „Російська робітничо-селянська революція великим досвідом своїм дала наочну лекцію реального здійснювання соціяльних завдань пролетаріяту".

„Прокурорів" тут уже не потрібно, бо Винниченко не раз признається, що обманював Директорію, щоб осягнути свою ціль: запровадити в Україні „совітську владу".

Пан Г. Костюк, силкуючись реабілітувати Винниченка як політичного діяча, заявляє, що голова Директорії ніколи не противився творенню українського війська. Відношення хаотика і егоцентрика Винниченка та його однодумців, лівих соціялістів, до війська — кожного війська! — було неґативне. Це річ загальновідома. „Ініціятором" творення війська став він аж тоді, коли вирішив, з допомогою московських большевиків, у змові з Мануїльським, валити владу гетьмана Скоропадського. І в згаданій вище книжці ген. Капустянський пише (т. І і II, ст. 10): „Соціялісти-революціонери хотіли утворити міліцію, а не постійну реґулярну армію". Соціял-демократи на чолі з Винниченком не думали інакше, бо мріяли передусім про „світову революцію" і вірили в „солідарність міжнародного пролетаріяту", зокрема російського, що його представляла російська компартія на чолі з Леніним.

Винниченко не раз похвалявся, що він був автором IV Універсалу Центральної Ради, а в цьому ж таки Універсалі поставлено наголос не на військо, а на „народну міліцію", яка має „служити обороні робочого люду" після того, „коли наші вояки вернуться додому..." Однак, погодившись на організацію українського війська, він зажадав створити при ньому „інститут політичних комісарів", чи пак політкомів, проти чого заперечував Симон Петлюра. З мемуарної літератури відомо, який розлад вносили в своїй більшості ці інспектори — політичні комісари у військо, часто перебираючи на себе компетенції командирів.

Пан Г. Костюк пише, що коли Винниченко „на доручення Українського Національного Союзу очолив Директорію, то, щоб надати їй життєвої сили, насамперед вирішив дві справи: перше — домовився з командиром Корпусу Січових Стрільців полк. Коновальцем про цілковиту підтримку і спільну акцію,* і друге — запропонував у члени Директорії кандидатуру С. Петлюри і обстояв його ...як головного отамана, відповідального за розбудову повстанчої, а потім реґулярної армії УНР".

А от що пише Винниченко у Відні після втечі з України у „Відродження нації" (т. III) про Симона Петлюру, кандидатуру якого у члени Директорії „обстоював": Головний Отаман — „балерина". Петлюра — „людина з обивательською психікою і дрібноміщанським світоглядом" (ст. 367). Петлюра мав „хворобливу, маніякальну славолюбність", він „нічим невидатний чоловік", „шарлатан", людина, опанована „згагою популярности", „маленький обиватель, що випадково попав на ,високу посаду' " (371), „лубочний герой" (380). Петлюра „миршавий ґлядіятор імперіялістичних цезарів", „нещасний раб свого дрібного славолюбства" (476)** та ін.

В. Винниченко, який нібито сприяв вивищенню С. Петлюри, не міг подарувати йому його популярности і не раз твердив, що популярність Петлюря створили... большевики. Визвольний український рух називає він зневажливо „отаманією" та „петлюрівщиною", хоч мусів признатися, що „всі повстанці, які стікалися до революційних центрів, стали називатися петлюрівцями" (ст. 124). І далі, сповнений ненависти і заздрости до Петлюри, пише, що „назва ,петлюрівець' під час боротьби з большевиками мала специфічний, 'контрреволюційний характер" (125).

Отже, сам Винниченко, „єдиний справжній демократ і революціонер", заперечує твердження свого оборонця п. Г. Костюка, що якимось дивним способом уміє поєднати свою пошану і до Петлюри, і до Винниченка.

Зовсім інакшу, як Винниченко, характеристику С. Петлюри дає у своїй згаданій вище книжці ген. Капустянський. „Ми твердили, — пише він, — що не Директорія [головою якої був Винниченко — В.Д.] і не члени Уряду УНР (бож вони мінялися), а постать Симона Петлюри та його великий вплив надавали тон і зміст нашій боротьбі... Симон Васильович — це найбільш популярна людина на Україні. Військо любило його і вірило (йому)... Большевики дуже рахувалися з Отаманом Петлюрою і не жалували коштів для аґітації проти нього..." (ст. 42).

С. Русова в книжці „Мої спомини", пригадуючи тріюмфальну зустріч киянами Української Армії в 1918 році, пише: „Симон Петлюра, як завжди, зрікався всяких похвал, перекладав увесь успіх на мужність своїх співробітників..."

А Юрій Липа в „Призначенні України" пише: „Типовим є вивищення Петлюри в бурхливих українських роках. Підтримуваний комунофілом Винниченком в суперництві (!) з евентуальною кандидатурою М. Міхновського й інших, виріс без театральних жестів і несмачного еґотизму, як Головний Отаман військ. В очах українців був вищий і від надмірного фантаста Винниченка, і від ,завчасу 50 літ народженого' М. Міхновського. Називає його О. Лотоцький ,поплавком' на поверхні стихії подій і людей на Україні. Петлюра був передусім висловником кермівних груп української еліти, і за вміння висловлювати їх, за видержку, справедливість і за особисті прикмети став вождем відродження українців".

* З різних авторитетних джерел довідуємося, що полк. Є. Коновалець вже на еміґрації дуже жалкував, що піддався тоді намовам українських лівих соціялістів, зокрема Винниченка, на згадувану п. Г. Костюком „акцію", тобто протигетьманське повстання. — В.Д.

** На обкладинці „Нових Днів", де надрукована ця стаття п. Г. Костюка, вміщено на цілу сторінку фотографію Головного Отамана, а на другій сторінці обкладинки текст: „С. В. Петлюра. Фото було зроблене за кілька днів до підступного убивства".

(Далі буде)

МАТВІЙ КОСТИШИН І ЙОГО 85-РІЧЧЯ

Сторінки „Свободи" і її календарів-альманахів 1920-их і 1930-их років рясніють віршами Матвія Костишина, одного із небагатьох поетів української імміграції у ЗСА. У своїй творчості Матвій Костишин був послідовником Сави Чернецького, поета української імміграції 1900-их років і так же само, як Чернецький, жив і працював і в Канаді і в ЗСА, друкуючи свої вірші в канадських й американських українських газетах. М. Костишина можна зарахувати до гурту таких іміграційних українських поетів 1920-их років, тобто післявоєнного періоду, як Дмитро Штогрин, Дмитро Захарчук, Степан Мусійчук, що їх послідовником згодом уже в 1950-их і 1960-тих роках став Микола Горішний. Творчість цього гурту іміграційних поетів у ЗСА ще недосліджена й маловідома, хоч їхні колеги в Канаді дочекалися вже своїх оцінок в оглядах тамошнього літературного життя.

Надрукованих віршів Матвій Костишин має багато десятків чи й соток, протеж ще й досі йому не повелося зібрати їх в окремій книжці, чи й хоч би видати вибір із надрукованого. У „Свободі" його вірші почали появлятися вже з початку 1920-их років.

Середніх, ні високих шкіл Матвій Костишин не закінчував і віршування його подекуди невправне, протеж безпосереднє і щире. Переважають у нього патріотичні мотиви, але й трапляється настроєва лірика. Пробував своїх сил також і в сатирі на злободенні теми. Вчився віршувати з „Кобзаря", із збірок поезій Федьковича, Лепкого й інших.

Характеристичним для нього може бути вірш „Над ранком", надрукований у „Свободі" з 20 жовтня 1924:

Буйненький вітер стиха
гарцює,
Мов гай пшениця буйна
хвилює,
Пишні лілеї цвітуть
довкруги,
А там від маку червоні
смуги,
Роса їх миє... А там
у гаю
Стоїть калина біля
ручаю.

Там соловейко присів,
співає,
Тьохкає і свище, мов
повідає,
Що сходить сонце
й засвітить всюди,
Щиро огріє трудові
люди.
Там жайворонок в повітрю
дзвонить,
Всіх хліборобів до праці
гонить,
Щоб щиро брались усі
за жниво,
То кукіль щезне під
серпом живо.
А у діброві вже косар
блудить,
Зі сходом сонця і він
розбудить,
Кликне: До праці!
Зближаєсь день!
Задзвонить в косу:
дзень, дзень!

Першу оцінку віршової творчости Матвія Костишина подав був редактор „Свободи" Омелян Рев'юк у своєму огляді „Наші літературні й мистецькі надбання в Америці", що був надрукований у Пропам'ятній Книзі УНСоюзу, виданій 1936 року. Розділ про поезію в цьому огляді ред. О. Рев'юк закінчив згадкою про Матвія Костишина такого змісту:

„Матвій Костишин родився 10-го серпня 1888-го року в Деговій, рогатинського повіту. Учиттель сільської школи, Михайло Целевич, старався випхати його до вищих шкіл, але масткові обставини родини хлопця не дозволили на це. Він мусів обмежитися самоосвітою, до котрої рвався з великою жадобою. Як йому попав „Кобзар" Шевченка в руки, він читав, плакав і перечитував. Брав живу участь у просвітнім руху вріднім селі, відбув військову службу й 1913 року виїхав ддо Канади. На іміграції серед тяжких переходів він відкрив, що в читанню й писанню поезій можна знайти розраду на імігрантські злидні. По переїзді до Злучених Держав він використовує це відкриття свідомо для облегшення собі приватного, незвичайно тяжкого життя: скільки разів доля наводить на нього якесь лихо, він негайно засідає за стіл, береться за перо й виливає свої почування рядками. Він пише дуже багато. Рим і ритм йому ідуть без труду. Одначе він не пише під впливом хвилевих настроїв. Він може засісти до поезії й писати її, коли цього зайде потреба. Він дуже роботящий, і, ставши свідомим своїх недостач, не перестає все працювати над собою, над виправленням своєї мови, над знайденням найкращої форми. Через те в нього постійно поправляється форма, мова, глибина думки й почування.

„Його вірші почали містити в газетах від 1918-го року. Сама „Свобода" помістила їх понад дві сотки. Він відкликується на всяку національну подію, на всяке національне свято. Це наче офіційний поет української імміграції. Він теж мріє про видання своїх поезій окремою збіркою".

В цій же Пропам'ятній Книзі УНСоюзу були надруковані ще чотири вірші Матвія Костишина, в тому числі й вірш „В сорокову річницю У.Н.Союзу", частину якого передруковуємо поруч.

Показовим для творчости Матвія Костишина може бути друкований у вінніпеґському „Українському Голосі" і передрукований тут же поруч його сповнений глибокого і щирого почуття вірш „Мамі", який можна зарахувати до кращих зразків у цього роду поезії.

Вибрані вірші Матвія Костишина могли б скласти гарну збірку, що була б достойним завершенням його трудолюбного життя і вінанцюванням його 85-річчя, із яким треба бажати Ювілятові радости, здоров'я і многих - многих літ.

Б. Кравців

ІЗ ТВОРЧОСТИ МАТВІЯ КОСТИШИНА

МАМІ

О, Мамо! чи бачиш, як дише весною?
В пеленах природа гордиться красою.
Як шовки зелені пишно надіває,
Мов Твій день в обіймах щиро пригортає.
А шлях, наче стелить з травневих китиць,
Бо Ти як княгиня земських красавиць.

Ти мама, бо в славу рід людський плекаєш,
Хоча відпочинку хвилини не маєш.
Так ніжність мов цвітка красою леліє
Дитина при Тобі плакати не сміє.
Ти все благородна, хоча не доспиш,
Смієшся, цілуєш, голубиш, пестиш.

Твій погляд любови вогнями палає,
Як сонце на небі світить, не згасає,
Хоч хвиля турботи часами наляже,
Придавиш, і серце на верх не покаже.
Як таємно мугать хвилини сумні
Твій лагідний погляд як день навесні.

О, Мамо! Чи чуєш, як пісня лунає,
Мов звуки з ґітари гомін відбиває.
Он пташка щебече, там леготом віє,
Черешні в обнові, трава зеленіє.
Наповняй красою утомлену грудь
І в час твого свята щасливою будь.

Відпочинь, всміхнися, бо завтра вже спіє
Відродження наше упасти не сміє;
Світ в кров занурився, Мамо, це не жарти!
Здіймай чоло гордо, стали сильні чарти,
За свій край, за нарід клича піднімай,
До борні за волю лицарство плекай.

Хай день Твого свята дасть кращу нагоду
Хрест нести з любови для свого народу
І з ним запалити душу молодую
Щоб юні орали ниву золотую.
Хай труд виростає у славу для нас,
Будь благословенна, Мамо, по всяк час.

В СОРОКОВУ РІЧНИЦЮ УНСОЮЗУ

Сорок літ минуло невсипущих трудів,
Як Союз, наш батько, до життя повстав.
Сорок літ, як в славу свойого Народу
Убогі основи до життя поклав.

Він перший, як батько, довкруги поглянув
На широке поле в країні вільній;
Він перший опіку взяв над еміґрантом
На тій же землиці, як рідній — чужій.

Він перший дав гасла до свого Народу,
Приносив розраду в убогі хати;
Він перший у нужді кожного потішив,
Неодну сльозину обтер в сироти.

Він перший засіяв єдність на чужині.
Скарб для України великий зберіг;
Він перший відважно став на шлях тернистий,
З вірою в побіду злидні переміг.

Він зберіг, як перли, долю еміґранта,
Сорок літ без стриму бідкався над ним,
Щоб тут на чужині українське серце
Для рідної неньки не сталось чужим.

Суддя Орест Бойчук призначений на омбудзмена провінції Саскачевану

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

нагороджений Медалею Канадських Збройних Сил та Медалею Століття Канади.

Крім моряцького посту Командира Орест Бойчук займав також пост адьютанта при генерал-губернаторах Ваньє і Міченерові, як також при ляйтенант-губернаторові Воробцеві.

Університетські студії Орест Бойчук відбув у Саскачеванському Університеті в Саскатуні, де в 1956 році здобуває ступінь „B.A.", а в 1958 році, закінчивши факультет права, одержує ступінь адвоката. В університеті брав активну участь у студентських організаціях і свого часу був обраний на голову студентського клюбу при Факультеті Права, а в останньому році університетських студій одержує нагороду найбільш визначного студента факультету права.

Адвокатську практику Орест Бойчук почав у фірмі Ріс, Шміґельський і Шмайзер в 1958 році, і за два роки став спільником у цій фірмі. В 1963 році адвокат Бойчук був призначений на прокуратора міста Саскатуну, а в 1965 на асистента головного адвоката (assistant city solicitor) цього ж міста. В 1967 році адв. Бойчук був назначений на пост судді маґістерського суду і займав це становище до свого призначення на пост омбудзмена.

Орест Бойчук походить із свідомої української родини. Батьки Ореста, Іван й Анна Бойчуки широко відомі у Саскатуні із своєї культурно-освітньої праці при філії УНО. Також і молодий Орест брав участь в українському житті, як активний член МУНО.

Одружений О. Бойчук з кол. Грейс Дшеспер, і в них є п'ятеро дітей у віці від шести до тринадцяти років — чотири сини і одна донька.

„Історія українського мистецтва в прозірках" у Гантері

Гантер, Н.Й. — Тут у суботи 28 липня та 4 серпня ц.р. в ґалерії мистця Ярослава Вижницького відбулися з великим успіхом два — з п'яти запляновяних, вечори „Історія українського мистецтва в прозірках" продукції мистців Любомира Вороневича та Богдана Певного. Модератором перших двох вечорів „Мистецтво наших прадідів" та „Золота доба українського мистецтва" був мистець Богдан Певний, який з притаманною йому легкістю та вдумливістю розказав численно зібраним гостям про зростання українського мистецтва з глибокої давнини праісторії до незрівнянного розквіту під час княжої доби, ілюструючи свою розповідь п'яти сотнями прозірок. Прозірки, якими ілюстрована ця „Історія українського мистецтва", виконали Любомир Вороневич, Богдан Певний та Тит Геврик і їх число переходить дві тисячі. Серед слухачів на доповідях були видатні мистці і передові громадяни. На жаль, не всі бажаючі послухати цих цікавих доповідей могли поміститися у обмежених приміщеннях ґалерії. Ще цього вакаційного сезону, в суботи о годині 8:30 вечора в ґалерії Вижницьких відбудуться три чергові гутірки: 11 серпня — „Руїна та відродження"; 18 серпня — „Мистецтво козацької доби" та 25 серпня — „На порозі нових часів". Перед гутірками і після них в новозбудованій ґалерії можна оглядати виставку мистецьких праць Ярослава Вижницького та Богдана Доманика.

Смерть Вальтера Ульбріхта — творця берлінського „муру ганьби"

Берлін. — В середу, 1-го серпня ц. р. помер у своїй резиденції в Долінзе біля Берліну на 80-му році життя Вальтер Ульбріхт, провідник східньо-німецьких комуністів і диктатор комуністичної Східньої Німеччини, ославлений реалізатор сталінських терористичних методів керівництва і творець та будівничий берлінського „муру ганьби" — символу насильного розподілу Німеччини. Народжений 1893 року в робітничій родині в Ляйпціґу, Вальтер Ульбріхт з молодих років включився в ряди соціялістичного руху і з 1912 р. став членом соціял-демократичної партії. Покликаний до війська 1915 року, здезиртерував в 1918 р. і був засуджений на 2 місяці ув'язнення. В листопаді 1918 р. був арештований знову за підривну діяльність серед німецьких робітників і вояків у Бельгії. Після втечі з тюрми, вернувся до Ляйпціґу і став членом заснованої в грудні 1918 року комуністичної партії. За свої заслуги брав участь, як представник тієї компартії, в четвертому з'їзді Комінтерну у Петрограді й Москві 1922 р. і там познайомився з Леніним. В 1927 р. був обраний до ЦК компартії Німеччини і в 1928 р. до Райхстаґу. З початком 1930-их років брав участь у страйковій і антиурядовій активності разом з ґітлерівцями. Після приходу до влади Гітлера, еміґрував спочатку до Праги, потім до Парижу і вкінці з 1939 р. до Москви, де увесь час працював близько із Сталіним і був одним із спричинників масового винищення німецьких комуністів під час сталінських чисток у другій половині 1930-их рр. і навіть відкрито їх виправдував. Обстоював також правильність підписаного між Гітлером і Сталіним пакту неагресії в 1939 р. Наприкінці війни був одним із провідних діячів створеного в СССР із німецьких втікачів і полонених Національного Комітету Вільної Німеччини. Під кінець війни був доставлений совєтським літаком разом з гуртом німецьких комуністів на територію Східньої Німеччини і був поставлений Сталіним на керівника східньо-німецьких комуністів і комуністичного режиму Східньої Німеччини. На цьому пості працював з пруською наполегливістю для комунізації Східньої Німеччини і колективізації німецького селянства, в наслідок якої втекло до Західньої Німеччини яких два мільйони німців, і в 1961 р. став ініціятором побудови „муру ганьби" між Східнім і Західнім Берліном і відсепарування Східньої Німеччини від „фашистського" Заходу з допомогою сильно укріплених кордонів. Вдержувався при владі під охороною совєтських дивізій, двадцять із яких ще й досі перебувають на території Східньої Німеччини. В німецькій опінії Ульбріхт несе відповідальність за життя і кров тисячів німців, що згинули під час спроб перейти на Захід. В травні 1971 р. Ульбріхта усунено із посту першого секретаря ЦК Соціялістичної Партії Єдности, тобто комуністичної партії Східньої Німеччини, на пост її „почесного голови" і на його місце призначено більш гнучкого, але так же само слухняного Москві Еріха Гонекера.

Заповідають створення коаліційного уряду в Ляосі

В'єнтіяне. — Згідно з поширеними тут інформаціями, в найближчому тижні буде підписаний договір між ляоським урядом та протиурядовим рухом Патет Ляо, в проводі якого находяться комуністи, про створення нового коаліційного уряду. Обидві сторони узгіднили найважливіші спірні проблеми, в тому склад нового уряду, який діятиме під проводом невтрального прем'єра, правдоподібно дотеперішнього прем'єра принца Суванни Пуми. Найтруднішою до розв'язки була справа заступників прем'єра, але останньо розв'язано і це питання в той спосіб, що досягнуто погодження про покликання двох заступників, з яких перший буде представником групи Патет Ляо, а другий — правих протикомуністичних кіл.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

ІВАНА КНИША

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

15-го серпня 1973 року

в церквах:

СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, год. 6:30 рано;
СВ. ВОЛОДИМИРА в ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й., год. 8-ма рано;
в МОНАСТИРІ СВ. ВАССИЛІЯ ВЕЛИКОГО у ФАКС ЧЕЙСІ, год. 6:30 рано.

Приятелів і Знайомих просимо про молитви і участь.

Дружина — МИХАЙЛИНА з Дітьми

З НОВИХ ВИДАНЬ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Зоя Когут. КУЛЬТУРНІ АРАБЕСКИ. Поезія і проза. Українське Видавництво „Просвіта". Мельборн, Австралія. Слово про автора й обкладинка — Едварда Козака, ст. 122.

У цій першій книжці нової авторки в еміграційній літературі, крім „Слова про автора" (чому не авторку"? — що зовсім не противиться духові нашої мови), маємо такі розділи: „Вірші гумористичні й сатиричні" (7-59), „Вірші ліричні" (63-70) та „Прозу" (73-120).

Автор передмови вірно написав, що „книжка — це легітимація для письменника", бо „книжкою, а ще першою, автор виказує свою творчу спроможність, рівень та письменницьку кваліфікацію, на основі якої його впустять або й не впустять у літературний світ".

Та Е. Козак одночасно ствердив, що Зоя Когут належить до тих письменниць, які звернули на себе увагу літературного світу, надрукувавши кілька своїх віршів в сатиричному журналі „Лисі Микиті", десь так шість років тому. Е. Козак назвав Зою Когут „поеткою сатиричного жанру високого рівня та великої громадської відваги". І це стовідсоткова правда, як про це переконують читача ті вірші, що надруковані в цій книзі. Ось одна строфа з „Культурних арабесок":

Тісним півколом за столами,
Що аж угнулись
під пляшками,
Сидить еліта еміграцій...
Хлюпочуть хвилі
конверсацій.
А з стін на лисини
й обличчя
Так сумно дивляться
сторіччя.
Шевченко, Леся
і Хмельницький,
Франко, Петлюра
і Шептицький...
Питають очі їх без слів:
„Хто ви? Скажіть нам,
ради Бога!
І що між нами
є спільного?"

Авторка картає своїх земляків за те, що забули свої давніші обіцянки й молитви:

Ви прагнете до вищих сфер:
Вам вже новіше
авто сниться,
Чи поверхова кам'яниця!
До них ви молитесь тепер...

Поетка пригадує „політичній еміграції":

Ой, не не будьмо ми всі
самоситими,
Самоп'яними
в мрійнім сні...
Україна без нас
житиме! — далі,
Але ми без Вкраїни — ні!

Та Зоя Когут не захоплюється тим, що тепер діється в Україні; вона пише київській „Літературній Україні":

Ех, краю мій!
Дивлюсь я на рядки
Оцих статтей, де всі,
на всякій мові,
Із слів плетуть катам
своїм вінки,
І думаю: найбільші
жебраки
Є все ж таки — брати мої
по крові.

Одинадцять ліричних віршів авторки показують, що вона сильна і в цьому жанрі. Її „Лист додому" мав би ввійти до шкільних хрестоматій. В ньому такі дві останні строфи:

Чи шумлять під хатою
тополі?
Чи моя калина
ще не згинула?
Тут всього доволі —
навіть волі,
Лиш калини я ніде
не стрінула...

І шукаю вже двадцяте літо
В небі зірки, що над Пслом
світилася...
Дорогі! Тут можна б
добре жити,
Якщо б серце дома
не лишилося.

Між ліричними поезіями вражає, гадаємо, неоправданим песимізмом „Вечір", але найближчий вірш „Молитва" відкидає безнадійність „Вечора". В „Молитві" авторка дякує Богові за те, що „серце в силі ще страждати":

Я дякую за ясні дні
І за похмуру сірість неба.
Якщо ж погаснуть вже вогні,
Замовкнуть плач мій
і пісні,
Тоді молю —
візьми мене до себе.

У „Прозі" Зої Когут маємо вісім заголовків. Нам здається, що авторка сильніша у своїх віршованих творах, в яких писала про „підднісприянів і наддністрянів" та про „перемишлян і київлян" (чому не „киян"?), які вже забули „тугу за шкварками та м'ясом", які „в добробутах нових „цюків" смак чужих та зміст „в добробутах нових забули „цюків" смак чужих та зміст молитв своїх побожних". В прозових творах З. Когут ширше змальовує оті „будні", серед яких приходиться жити вже розбагатілим нашим емігрантам.

Авторка має глибоке почуття самокритицизму. Вона у вірші „Сумніви", присвяченому „літературним гурткам позв сюдисущим", питається „письменників і мистців", куди вони йдуть, де їхня ціль, який у них рівень.

Куди ми йдемо?
До яких висот?
Який ми скарб залишим
по собі?

Зоя Когут проти того, щоб ходити „шляхами битими". Вона пише у вірші „Можна ходити":

Можна йти навшпиньках
за долею,
Доріжкою певною та сухою,
Обережністю довгополою
Затираючи всі сліди
за собою...

Можна... Чому ж?
В світі все трапляється,
І справжні люди,
й люди-сурогати,
И тоді, як перших
не забувається,
Других — не хочеться
пам'ятати...

Зоя Когут належить до справжніх людей і до справжніх мистців українського слова. Кольорова обкладинка маестра Едварда Козака адекватно дорівнює змістові книжки про „Культурні арабески".

Л. Луців

У гостинному Денвері

Проф. д-р Василь Гвоздецький, дійсний член УВАН у ЗСА, видатний грунтознавець, геолог і фізико-географ, мешкає постійно в Солт Лейк Сіті, стейт Юта, де він від 1950 р. викладає згадані предмети в стейтовому університеті. Від 1967 р. проф. В. Гвоздецький був головою Денверської Групи УВАН у ЗСА, на місце проф. д-ра В. Тимошенка, що помер у 1965 році.

Від того часу проф. Гвоздецький побував проїздом кілька разів в Денвері, колорадо, в зв'язку з різними американськими науковими конференціями. Але його професія не сприяла йому довше побути в Денвері й ближче запізнатися з місцевою українською громадою. Тим більше що перед тим трапився Гвоздецьким прикрий автомобільний випадок і вони майже чудом врятувалися від смерти. Після того лікування забрало їм чимало часу.

Щойно після виходу на еметиртуру у 1970-му р., маючи більше часу, Гвоздецький восени 1971-го р. відвідав в наукових і розвагових цілях Південну Америку. Але і ця подорож закінчилася для них нещасливо. Професор вернувся з неї зовсім хворий на серце й хворів довший час. Дружина його Анна Романівна Гвоздецька після повороту до Солт Лейк Сіті, Юта, застудилася і 24 лютого 1972-го р. померла.

У рік після того, очунявши від тих тяжких переживань, проф. Гвоздецький, осамітнений, заповів врешті свій приїзд до Денверу, Колорадо, у червні 1973 р., щоб запізнатися ближче з українською колонією в Денвері та виголосити доповідь на чергових сходинах Денверської Групи УВАН.

До Денверу професор прибув літаком, 14-го червня 1973 р. і спинився в домі своїх приятелів Марії та Льва Биковських, секретаря Денверської Групи УВАН.

На другий день, професор до полудня відвідав Український Історичний Музей майора Петра Поржи-Олексієнка в Денвері. Після полудня проф. Гвоздецький відвідав Українську Картинну Галерію Мошинських в Денвері. Тут поза оглядинами картин цікавився історією заснування Галерії та її організацією. Того ж дня, увечері, професор побував на музичному реситалі Христини Кузьмич, талановитої студентки однієї з кращих музичних шкіл в Америці, в Блумінґтоні, стейту Індіяна.

Наступного дня проф. Гвоздецький мав доповідь на сходинах Денверської Групи УВАН. Вона відбулася о 6-ій год. вечора в конференційній залі Денверської Публічної Бібліотеки. Тема доповіді професора: „Кліма ти плювіяльних стадій доісторичного озера Бонневіл (на підставі балансу води озерових бассейнів)", з царини студій над четвертинним геологічним періодом. А після полудня відбулась зустріч професора з громадянством. Увечері того ж дня проф. Гвоздецький побував ще й на Академії в честь Героїв, що її влаштував місцевий Відділ УККА.

В понеділок, 18-го червня, професор в супроводі інж. Л. Биковського, відвідав в Літлетоні, під Денвером видавниче підприємство проф. д-ра Богдана Винаря. Тут знайомився з організацією видавництва, програмою діяльности, досягненнями й плянуванням на майбутнє, зокрема в царині природознавчих наук та українознавства. Видавництво опрацьовує нині для друку в англійській мові — „Історію української літератури" авторства проф. д-ра Дм. Чижевського.

У вівторок 19-го червня проф. Гвоздецький, пробувши кілька інтенсивних днів в Денвері, Кольорадо,, в полудне відлетів назад до Солт Лейк Сіті, Юта.

Лев Биковський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 10-го СЕРПНЯ 1973 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Зап. Січ Відділ 371 о год. 7-ій веч. в залі УНДому в Ірвінґтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Леся Назарук, кас., Ю. Варанок, фін. секр.

СУБОТА, 11-го СЕРПНЯ 1973 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Івана Хрестителя Відд. 270 о год. 7-ій веч. в УНДомі. На зборах будуть рішені важні справи. Проситься чл. прибути, вирівняти вкладки і забрати дивідендові чеки. — В. Бутковський, рек. секр.

ЧИКАҐО, Ілл. Місячні збори Б-ва св. Петра і Павла 220 Відд. о год. 7-ій веч. при 1915 W. 51st St. — Е. М. Блідий, секр.

НЕДІЛЯ, 12-го СЕРПНЯ 1973 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла Відд. 102 о год. 10-ій ранку в залі церкви св. ап. Йосафата (High School), 5720 State Rd. М. Малеський, предс., І. Жґута, кас., М. Бобечко, секр.

МОНЕСЕН, Па. Місячні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в укр. залі на 2-ій вул., 213 Скулмекер Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти довги. — П. Янковський, предс. М. Куць, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори В-ва св. Ів. Хрестителя 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Санфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — В. Боярський, гол., М. Демчук, секретар, Т. Клебан, касир.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. М. Грушевського 219 Відд. о год. 10-11 ранку в залі церкви 7th Day Adventist Church при Norman Rd. & Irvington Ave. Проситься чл. прибути. — Марія Юров, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ

в днях 31-го серпня та 1, 2 і 3-го вересня 1973 року

на кортах „СОЮЗІВКИ"

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за індивідуальні першості

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ на рік 1973

І ЗА ЧАШІ

УНСОЮЗУ, „СОЮЗІВКИ", „СВОБОДИ", „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" і п-ні М. ДУШНИК

в поодинокій грі:

ЖІНОК - ЧОЛОВІКІВ - СЕНЬЙОРІВ (45 і 55 р.)
ЮНАЧОК-ЮНАКІВ (18, 16, 14, 12 і нижче р.)

Зголошення до змагань враз із вписовим по $3.00 (юначки і юнаки) і по $5.00 (всі інші) приймає:

George R. Kupchynsky
22 Calam Avenue
Ossining, N.Y. 10562

до 20-го серпня 1973 р. Додаткових зголошень перед початком змагань не приймається, бо льосування відбудеться на засіданні Комісії на передодні змагань.

Збірка всіх змагунів в п'ятницю, 31-го серпня у „Веселці", о год. 12 полудня, точно. Тенісісти, які не зголосяться до визначених гор до год. 12-ої полудня, будуть здискваліфіковані.

Змагуни групи чоловіків, виелімінувані в прелімінарній рунді, можуть змагатись в „турнірі програних".

на басейні „СОЮЗІВКИ"
СУБОТА, 1-го ВЕРЕСНЯ 1973 р.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

за ПЕРШОСТІ УСЦАК-у, за мандрівну чашу УНСОЮЗУ у дружиновому точкуванні та за медалі УНСОЮЗУ

у слідуючих конкуренціях:

Хлопці (8-10 р.) — 25 м довільним
Хлопці (11-12) — 25 м довільним
Юнаки (13-14) — 50 м. довільним і 50 м грудним
Юнаки (15-17) — 50 м. довільним
50 м грудним
100 м змінним
Чоловіки — 100 м довільним
100 м грудним
4 x 50 м гінці — довільним
4 x 50 м гінці — змінним
Дівчата (8-10) — 25 м довільним
Дівчата (11-12) 25 м довільним
Юначки (13-14) 50 м довільним
Юначки (15-17) 50 м довільним і 50 м грудним
Жінки — 50 м довільним і 50 м грудним
4 x 25 м гінці довільним

Зголошення до змагань, подаючи прізвище, вік і конкуренцію (окрім гінців), слати до середи 29 серпня на адресу:

Mr. J. D. Rubel, 211-65 29th Ave, Bayside, N.Y. 11360 Tel. (212) BA 4-3170.

Додаткові зголошення приймається в суботу, 1-го вересня від год. 9:30 рано над басейном Союзівки.

Початок змагань — субота, 1-го вересня 1972 р. 11-та год. рано, фінали по полудні того самого дня.

Вписове $1.00 від особи.

Змагуни (-ки) можуть брати участь в одній віковій групі (окрім гінців).

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК.

Спортові Т-ва виготовлять прапорці у красках свого Т-ва у виді прямокутника (2 x 3 стопи) і передадуть їх проводові змагань.

Ці тенісові і плавацькі першості УСЦАК присвячені

50-літтю Карпатського Лещетарського Клюбу

Змагуни (-ки) подбають про замовлення нічлігів на „Союзівці" на час змагань:
"SOYUZIVKA", Ukrainian National Association Estate, Kerhonkson, N.Y. 12446
Тел.: (914) 626-5641

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК
ПРОСИМО ВИТЯТИ ТА ВИСЛАТИ РАЗОМ З ВІДПОВІДНОЮ ОПЛАТОЮ
(Зголошення без вписового не приймається)

1. Ім'я і прізвище: ______________________
2. Адреса (по-англійськи): ______________________
3. Телефон: ______________________
4. Дата народження ______________________
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь: ______________________
6. Клюбова приналежність: ______________________

Чеки виставляти на: KLK, American Ukrainian Sports Club.

ТАРЗАН, Ч. 6975 Тарзан атакує

Мавпо-чоловік лежить непорушно аж до останньої секунди — низька ціль змушує тварину спустити вниз свої роги!.. ...Так як він сподівався!.. Вдалося звабити буйвола, щоб він залишив беззахисним свій карк ... і з грацйозністю матадора, Тарзан підносить свій ніж!